

Ervaringen uit Groningen

Trinette Janssen
trinettejanssen@zonnet.nl

Nijmegen, 14 maart 2014
Bijeenkomst Leefmilieu: Overlast houtstook: hoe nu verder?

Inhoud presentatie

- Wat is het probleem
- Mijn ervaringen en acties
- Wat heeft de overheid intussen gedaan
- Iets over het meten van houtrook

Houtrook komt meestal van buren

- houtkachel
- open haard
- vuurkorf
- barbecue
- verbranden van vuil in de tuin

Houtrook komt in jouw huis

- door ramen, door kieren
- door ventilatiekanalen

Houtrook stinkt

- ik stik !
- ik word misselijk !
- ik krijg hoofdpijn !

Houtrook is giftig

- bevat tal van gifstoffen
- veroorzaakt en verergert COPD en astma
- veroorzaakt hartfalen
- is kankerverwekkend

Wat nu ?

- Je spreekt je buurman aan
- Je zoekt bevestiging bij instanties

Maar steeds krijg je dezelfde reactie:

- het is gezellig !
- het is natuurlijk !
- het is authentiek !
- het spaart CO₂ uitstoot !
- het scheelt kapitalen op de gasrekening !

Mijn ervaringen

Houtrook komt bij mij binnen via nieuwe ventilatiekanalen

- Buurman aangesproken: sputtert tegen
- Milieudienst gebeld, die stuurt me door naar Ruimtelijke Ordening, etc.
- Ambtenaren: Wij kunnen niets doen
- Milieu-advocaat kent wet niet

Mijn acties in Groningen

- Groep gevormd: "Open kaart"
- Lokale Werkgroep PvdA
  - Houtrook is geen milieuprobleem
- Landelijk werkgroep PvdA
  - Minister Alders pakt het landelijk op
  - Typekeuring houtkachels

Typekeuring houtkachels

1993

Meest gangbare houtkachel blijkt zeer vervuilend

- minimaal 40 gram uitstoot per kg verbrand hout...

TNO gaat op zoek naar schone houtkachel

- Plan voor typekeuring houtkachels

Acties in Groningen (vervolg)

Actie voeren met Milieudefensie Groningen (MDG)

- op markten staan, gesprekken voeren
- folders uitdelen (plaatje folder PAK)

Aanspreken lokale politiek:

- raadsleden van alle fracties bezocht
- stukken geschreven in blad van Groen Links en PvdA
- posters opgeplakt
- stukken in het Nieuwsblad van het Noorden
- ingesproken in raadscommissie
- houtrook besproken in de Raad

Typekeuring houtkachels

1997: Invoering Typekeuring houtkachels

- typekeuring is beperkt tot uitstoot CO
- geen woord over uitstoot in grammen

Is echter van korte duur:

2004: Intrekking Typekeuring

- op basis van Europese regelgeving
- door klacht van producent

Acties in Groningen (vervolg)

Milieudefensie Groningen:

- Steeds meer klachten over houtrook
- Procedures op basis van Bouwverordening
- Raad van State wijst klachten toe op basis van verslag GGD over geconstateerde houtrook
- Andere GGD arts, Groningen, weigert later verklaring over houtrook af te geven

Acties in Groningen (vervolg)

2007:

- Situatie houtrook is inmiddels verergerd
- Toegetreden tot meldpunt Gezondheid en Milieu
- Daarna vanuit Milieudefensie Groningen klachten aangepakt.
- Een 7-tal procedures zijn behandeld, 3 nog in behandeling.

Acties in Groningen (vervolg)

Met PvdA motie voor Raad Groningen opgesteld

- onderzoek omvang probleem houtrook
- jaarlijkse rapportage binnenkomende klachten (25 klachten per jaar)
- Gemeente Groningen staat bekend vooruitstrevend bele

Acties in Groningen (vervolg)

Bureau Blauw doet het onderzoek

- werd een literatuuronderzoek
- moest 5x overnieuw
- gaat uit van ca 50% (ultra)fijn stof in houtrook

Tegenrapport Milieudefensie Groningen

- mede naar aanleiding van houtstook op woonboten
- uitgevoerd door CE Delft
- onderzoek: aandeel van 80-90% (ultra)fijn stof

Houtstook woonboten Groningen

Gemeente Groningen komt met beleid

- stukken in huis-aan-huis blad over de gevaren houtrook
- email adres waar je overlast kunt melden
- bij melding overlast gaat er een brief naar de stoker
- bij geen verbetering volgt bezoek aan stoker
- jaarlijkse rapportage effecten aan de Gemeenteraad

Beleid gemeente Groningen (vervolg)

Echter:

- Geen toepassing art. 7.3.2 Bouwverordening (hinder houtstook)
- Raad gaat akkoord met rapport Blauw
- Raad gaat niet in op rapport CE Delft

- Ook Infomil plaatst rapporten Blauw
- Ook andere gemeenten gebruiken nu rapporten Blauw

Acties in Groningen (vervolg)

Milieudefensie Groningen voert procedures tegen meerdere gemeentes

Goedwillende ambtenaren hebben probleem

- bijvoorbeeld in gemeente Bergen
- die legt stoker stookverbod op
- stoker tekent bezwaar aan en wint
- Wij gaan in beroep bij rechtbank Roermond en winnen
- Bergen gaat in beroep bij RvS maar verliest

Landelijke rapporten

2000: VROM publiceert Handboek Sfeerverwarming
 - Ministerie trekt handen af van probleem houtstook

2002: Rapport TNO (2002/148)
 - Houtrook is geen probleem, als je
 (1) alle uitstoot van houtkachels uitsmeert over heel Nederland en
 (2) verdeelt over alle dagen per jaar

2008: Antwoord op kamervragen Remi Poppe over houtstook
 - Houtrook is geen probleem: zie Rapport TNO 2002/148
 - VROM/I&M schepen hiermee iedereen af

Meetmethoden: Levoglucosan

Onderzoek ECN in 2009:

- uitstoot houtverbranding in Schoorl
- op basis van methode Levoglucosan

Conclusie:

houtstook draagt substantieel bij aan fijn stof

Echter:

Ministerie weigert verder onderzoek

Meetmethoden: Aithalometer

Betrouwbaar meetinstrument voor houtrook

- Aanbod van European Tech Service deze in Nederland te gebruiken

Echter:

Nederlandse overheid weigert deze meetmethode toe te passen

Meetmethode: de Dylos

Dylos is een deeltjesmeter op basis van laserstralen
Deze is gebruikt voor ons rapport
Zitting RvS 26 maart a.s.

Tot slot

Luchtkwaliteit is gedecentraliseerd naar gemeentes

- I&M stelt niet verantwoordelijk te zijn
- I&M publiceert ondertussen wel verkeerde rapporten
- I&M volhardt in onjuiste voorstelling van zaken

Tot slot (vervolg)

- Nederland voert geen verdere metingen uit
- Raad van State neemt argumenten overheid over
- Houtkachelbranche zit bij overheid op schoot

Zolang dit zo blijft is iedere poging tot verbetering van de situatie tot mislukken gedoemd.

Vragen?

